

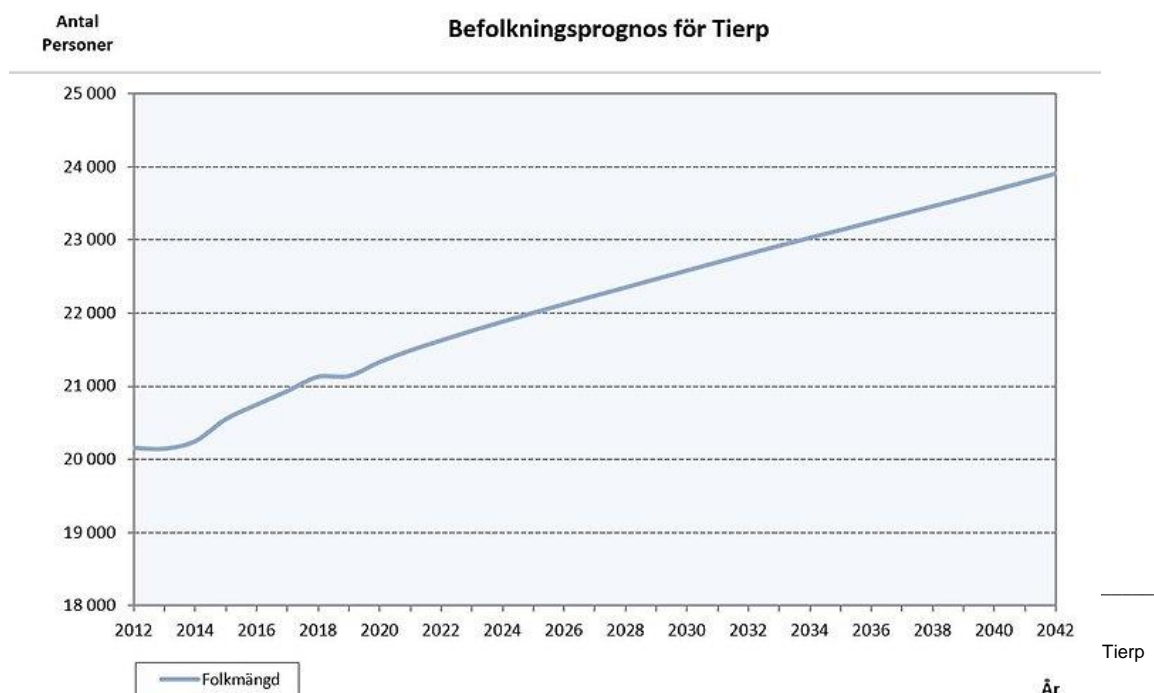
Att säkra upp och fånga upp!

Tierps kommun
Dagverksamheten
Karlsgården
Karlitplan 7B
819 40 Karlholmsbruk

Slutredovisning projektet om DAGS-projektet

Tierps kommun är en grön och harmonisk oas för hela livet. Här förenas landsbygdens lugn med närheten till storstadens puls. I Tierps kommun har vi stora ambitioner för vårt samhälle. Tierp ska vara en kommun att räkna med. En kommun att upptäcka. Att växa upp i. Att bo i och att leva ett rikt liv i. På ålders höst ska invånarna erbjudas ett rikt liv och god omsorg som möter upp de egna önskemålen. (Text från Tierps kommuns vision, livsarenan)

Den 31 december 2022 hade Tierps kommun en folkmängd på 21 406 personer. De flesta bor i småhus. De tre största tätorterna är Tierp med ca 6000 invånare, Örbyhus med ca 2000 invånare och Söderfors med ca 1700 invånare. (Text från kommunens hemsida). Statistiska Centralbyrån, SCB, har på uppdrag av Tierps kommun tagit fram en befolkningsprognos för kommunen. Prognosen sträcker sig till år 2042. Prognosen är ett stöd i kommunens verksamhetsplanering. Enligt befolkningsprognosen beräknas folkmängden vara cirka 22 000 personer år 2025 och 23 000 personer år 2034.

med dokumenterad demenssjukdom eller minnesproblematik som bor i ordinärt boende. Syftet med insatsen är att bryta isolering och underlätta för den enskilde att bo kvar hemma. Insatsen kan även ses som avlastning för anhöriga.

Dagverksamhet beviljas upp till fem dagar per vecka. Det är olika hur många dagar våra gäster besöker dagverksamheten. Två gäster går fem dagar i veckan.

Karlsgårdens dagverksamhet Tierps kommun blev 2020 stjärnmärkta.

Stjärnmärkt är en utbildningsmodell framtaget av svenskt demenscentrum.

Gästerna som är skrivna hos oss kommer från hela Tierps kommun.

Gästerna reser till och från oss med färdtjänst, som vi personal beviljar. (Endast resor till och från oss)

Första kontakten med en ny gäst:

Vi kan få information om en eventuell ny gäst genom Biståndshandläggare, Demenssjuksköterskan, anhöriga, hemtjänst. Beroende på från vem vi fått informationen avgör hur vi går vidare.

Är det från biståndshandläggare(vanligast) – tar vi kontakt med den blivande gästen och dess anhöriga för ett hembesök om det är fungerar för dem. Det är ofta bra att träffa dem i hemmet för att senare förstå och kunna stödja den demenssjuke vid senare tillfällen. Det känns ofta tryggt för gästen att vi förstår och kan hjälpa till att förklara tex. Var man bor mm.

Vi ger både blivande gäst och anhörig möjlighet att lära känna oss lite och vi får berätta om vår verksamhet och även lämna ut en broschyr om vår dagverksamhet som vi kallar träffpunkten Karlsgården. Detta val av uttryck är på grund utav att det tar udden av att det inte ska kännas som en sjukvårds inrättning, utan som en hemtrevlig träffpunkt. Där man träffar personer i samma situation, där alla har lite dåligt minne och man kan få vara bara sig själv. Slippa hålla fasaden för omvärlden uppe hela tiden.

Vi har även med oss broschyrer från anhörigrådgivarna med kontaktuppgifter som vi ger den anhörige.

Vi behöver inte komma hem till den blivande gästen om det är så att de inte vill det. Då bjuder vi in dem direkt till oss på en fika vid 13.00 med sin närstående

eller följeslagare. Där vi visar runt och berättar om oss och Karlsgården. Men det allra viktigaste kanske med detta besök är att den blivande gästen ser att alla andra åker hem och att ingen stannar kvar. Vi uppfattar det som att det är en stor och vanlig oro. Här ser de svart på vitt att alla åker hem.

När alla gäster åkt hem ca 14.30, sätter vi oss ner och planerar in en dag för start på Karlsgården. Vi rekommenderar också två dagar i början för att komma in i gruppen och få rutiner.

Senare kan man gå från en dag till fem dagar i veckan utefter behov.

När vi får information från demenssköterskan i landstinget har hon haft kontakt med biståndshandläggare och förloppet blir som ovan beskrivits.

Om vi får kontakt genom anhöriga direkt eller hemtjänst kontakter vi biståndshandläggare eller hänvisar till biståndshandläggare. Vi håller kontakten och följer upp.

En dag på Karlsgården:

* Dagen börjar klockan 9:30 för våra gäster. När de anländer börjar vi med att äta frukost.

* Sedan blir det tid för aktiviteter. Det kan bestå av bland annat gymnastik, målning, gjutning, läsning, korsord med mera.

* Klockan 12:00 serverar vi lunch, som lagas av köket på Wesslandia (SÄBO).

Inför storhelger lagar vi personal all mat till lunchen (jul, påsk, midsommar).

Vi har även surströmmings skiva på hösten.

*Efter lunch blir det ytterligare någon eller några aktiviteter.

* Klockan 14:00 serverar vi fika med hembakat kaffebröd som vi bakat här på Karlsgården.

*ca. 14:30 åker våra gäster hem.

* Vi anpassar alltid dagen efter våra gästers behov, dagsform och vad de har lust att göra. Inget tvång till något som de känner sig obekväma med.

Dom får " bara vara " hos oss om det är det som känns bäst för dem.

En aktivitet vi lagt mera tid på under senaste åren är återbruk. Det vill säga renovering av möbler.

Innan våra gäster kommer på morgonen förbereder vi frukost och planerar dagen.

Efter att gästerna åkt hem så reflekterar vi över dagen.

När vi är med våra gäster så använder vi våra ögon mer än tal att kommunicera med varandra som personal, allt för att inte kränka någon av våra gäster.

Vi pratar bara om sådant som alla kan höra, så att alla känner sig inkluderad. Behöver vi prata enskilt så går vi undan.

Projektet DAGS

Tierp är en av fem utvalda kommuner i Sverige (Helsingborg, Dorotea, Södermalm i Stockholm och Forshaga).

Valt förbättringsområde: När kedjan inte hänger ihop

Utifrån vägledningen från socialstyrelsen valde vi som förbättringsområde att fortsätta arbeta för en bättre samverkan. Vägledningen beskriver att det ibland kan finnas svårigheter kring samverkan i vård och omsorg, så även kring transport till och från dagverksamhet. Om samordning inte fungerar beror det ofta på att rollerna är otydliga, enligt tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Det kan också bero på att det finns organisatoriska mellanrum när en verksamhets ansvar och befogenheter tar slut utan att en annan verksamhets ansvar och befogenheter tar vid. Att samordning mellan olika verksamheter fungerar är viktigt för att enskilda ska få sina behov tillgodosedda. (dagverksamhet för personer med demenssjukdom, socialstyrelsen).

Mål:

Ett bättre samarbete mellan alla inblandande runt våra gäster. Att säkra och fånga upp!

Genomförande:

För att samverkan ska fungera behöver vi ses konstaterade vi fort. Vi påbörjade vårt arbete med att tydliggöra syfte och mål och sedan har vi under höst och vår bokat in möten med alla olika professioner där fokus har legat på samverkan. Vi har presenterat vårt projekt, vår fina dagverksamhet samt avslutat med utvecklingsområden tillsammans utifrån samverkan och önskeläge. Varje träff har vi haft som underlag en PowerPoint som arbetades fram i början av projektet.

Följande möten har genomförts:

Taxi

På grund av lång handläggnings tid för färdtjänstbeslut diskuterades det att personalen på Karlsgården fick bevilja färdtjänst till dagverksamheten.

Anhörigstöd

Anhörigkonsulterna kom till oss på dagverksamheten en morgon innan våra gäster kom. De presenterade sig och informerade om deras nystart. Delade ut broschyrer och visitkort som vi ska ta med oss på hembesök. Vi presenterade vårt arbete med projektet DAGS och vad det innebär. Mötet var givande och intressant och vi bestämde att vi ska ha gemensamma samverkansträffar cirka fyra gånger om året.

Biståndsenheten

Vi fick komma och på deras APT och göra en presentation genom Powerpoint. Berättade om vår verksamhet och vårt arbete med samverkan genom projektet DAGS. Vi togs emot på ett positivt sätt och det blev givande diskussioner som ger oss ett bättre samarbete framöver. Vi var överens om att nätverket runt den demenssjuke och dennes närstående behöver stärkas. Vi planerar in gemensamma samverkans möten.

Hemtjänsten

Vi har varit till kommunens fyra olika hemtjänstområdena och presenterat dagverksamheten och projektet DAGS. Vi har fått ca 30 minuter av deras APT för att göra vår Powerpoint presentation. Det har varit väldigt olika hur diskussionerna har gått sammantaget behövdes mera tid. Vi har fått tips och idéer på hur vi kan utveckla vårt samarbete. Fått till oss att en del vill komma och se vår verksamhet.

Anhörigträff/enkät

I maj hade vi en anhörigträff där inbjudan skickades ut cirka fyra veckor innan. Anmälan var låg. Efter samtal för att ta reda på varför. Fick vi till oss att många kände att vi har så tät och bra kontakt att de inte kände något behov av anhörigträff. Till de anhöriga som kom lämnades en enkät ut med frankerat svarsbrev. Enkäten var utformad med få frågor och möjlighet till fri text. Frågornas fokus låg på trygghet, kommunikation och öppettider på Karlsgården.

Studiebesök/temadag anhörig/sikta mot stjärnorna

Den 21/3 fick vi förmånen att åka på studiebesök i Upplands-Bro på Dagverksamheten Solrosen. Vi fick ett fint välkomnande och en givande presentation av deras verksamhet. Den ligger vackert beläget vid vatten. I ett stort gammalt K-märkt hus. Vi fick många idéer, men får göra om dessa efter våra resurser och möjligheter. Fick också bekräftelse på att vi jobbar väldigt lika, trots att vi har så olika förutsättningar.

Den 14/3 var vi på temadag anhörig genom Region Uppsala på Uppsala konsert och kongress. Dagen inriktade sig på anhörigas situation med sin närstående och vad för stöd som finns och erbjuds. Anhöriga fick framföra saker som skulle kunna förbättras. En mycket bra temadag.

Den 24/4 fick vi inbjudan att följa med på temadag "sikta mot stjärnorna" som arrangerades av svenska demenscentrum. En temadag som uppföljning av Stjärnmärkt.

Utvärdering/utvecklingsområden

Taxi flöt väldigt bra, lätt att samverka och planera uppstarten då vi har tagit över det arbetet.

Anhörigkonsulent har varit haltande i vår kommun på grund av frånvaro. Vi har under en lång tid upplevt ett utökat behov och det är en stor utmaning att få till det nu framöver för dem. När vi träffade de kom vi fram till att det finns behov av kontinuerliga samverkansträffar oss emellan, detta för att kunna fånga upp anhöriga i behov av stöd samt att fånga upp kommande gäster. Efter vårt möte blev vi inbjuden att delta på en anhörigträff arrangerad av anhörigkonsulenterna. Detta tror vi är ett resultat av just samverkan. Vi tar hjälp av varandras kompetenser och styrkor.

I mötet med biståndshandläggarna framgick det tydligt att behov finns att fånga upp våra äldre tidigare. Utvecklingsarbete har genomförts där och är i startgruperna för Tierps kommun med uppsökande verksamhet. Det vi såg som utvecklingsområde tillsammans är samverkansform ca 4 ggr per år. Ett positivt resultat vi märkte direkt efter vi varit där var att samarbetet förbättrades i form av att vi hade ett ansikte på varandra och därigenom flöt samtalen lättare. Det upplevdes lättare att ringa till oss och fråga och initiera hembesök som vi beskrivit ovan.

Från våra möten med hemtjänstgrupperna framkom det tydligt att det finns olika perspektiv mellan hemtjänst och oss, oro, mer jobb, förståelse för roller och uppdrag. Det som framkom som en önskan och behov var utbildning gällande demenssjukdomar. Det framkom även i dialogen på våra träffar. Hemtjänsten framförde önskemål om att få göra studiebesök på dagverksamheten för att bättre kunna förstå verksamheten och motivera våra äldre och anhöriga. Det kom även fram tips på att utforma en annan broschyr om verksamheten mera riktad till anhöriga som de kunde förmedla.

Anhörigträff / Kunskap om sjukdomen brister

Kunskap om sjukdomen hos anhöriga speciellt barnbarns förståelse för sin mamma eller pappa som vårdar, *inte tillräckligt sjuk för dagverksamhet, inte där ännu*

Möte med HSL personal både inom regionen i form av demenssjuksköterskorna samt inom kommunen i form av områdesansvarig sjuksköterska för ett av kommunens största vård och omsorgsboende har inte genomförts. Möten har initierats men inte genomförts i skrivande stund.

Framgångsfaktor

Det vi redan gör bra

Vi har under projektet fått en ökad förståelse i att hur vi faktiskt arbetar redan bidrar till att vi gör mycket mera runt våra gäster än vi först trodde. Exempel är:

Vi hjälper även till med mycket kring våra gäster och deras anhöriga. Även hemtjänsten hjälper vi om det behövs om det gäller någon av våra gäster.

Här är några exempel som vi hjälpt till med

* Det var en av våra gäster som hygien blev mycket sämre på. Hemtjänst fick inte hjälpa till med det för personen. Vi pratade med vår gäst om detta. Tog kontakt med anhörig, som fick hjälpa till med dusch. Då upptäckte anhörig att fötterna inte såg bra ut. Vi kontakta sjuksköterska på hemtjänstområdet som kom och titta på gästens fötter när hen var hos oss. Hon kontaktade mobila sjukvårdsteamet som kom till oss och undersökte vår gäst.

Efter detta bokade vi fotvård och följde med dit.

Med detta samarbete så duschar gästen, kommer att gå på fotvård med jämna mellanrum som vi bokar. Kontakt med anhörig angående hygien.

* Haft gäster som vägrat ta emot hemtjänst. Då har vi haft samtal med dem och berättat varför hemtjänsten behövs. Det har resulterat till att gästen tagit emot hemtjänst.

* När en gäst ska börja på växelvård har vi mött upp där om så är önskan. Även hälsat på efter någon dag.

* Följt med gäst när anhörig inte orkar följa med vid inflytt på SÄBO.

* Många anhörigsamtal där vi gett stöttning vid olika situationer, lotsat vidare till rätt instans, bollplank med mera

*Vi har också varit till andra SÄBO för att ge råd och tips om de har någon person som de har vissa problem med.

Något som utvecklats och initierats under projektets gång är instagram

Taktipro

En personal på Karlsgården har gått taktipro utbildning i Stockholm på Årstagåden 29/5-2/6.

Vi som gick utbildningen var från Lund i söder till Skellefteå i norr, sjuksköterskor, undersköterskor och arbetsterapeuter.

Under dessa dagar gick jag grund och påbyggnad.

Syftet med den utbildningen är att jag ska utöva det på vår dagverksamhet.

Taktipro är berörings massage. Den utövas mycket på människor som har förvärvade hjärnskador och demenssjukdom.

Taktipro ger smärtlindring, ökad kroppsuppfattning och trygghet.

När man ger massage med en bestämd struktur ger den trygghet och bestående effekt.

Att arbeta med taktipro gagnar inte bara mottagaren, den ger även personalen som ger massagen sänkta stressnivåer och återhämtning.

Taktipro aktiverar ett specifikt hjärnområde till glädje och välbehag, även så aktiveras kroppens egen frisättning av endorfin.

Taktipro kan ges som del av kroppsmassage hand, fot, ansikte, rygg eller hel kroppsmassage.

Veckan som jag var på utbildningen var mycket givande. Den ingav lugn och stärkte mig i mycket. Jag är övertygad om att jag kommer att ha nytta av taktipro på vår dagverksamhet. Många av våra gäster har stort behov av beröring. Även vid oro att man kan ta med personen och ge massage för att lugna. Många

gångar så är ord inte allt utan beröring ger mer effekt. Att de känner att man ser just henne/honom.

Utmaningar

I projektet har utmaning varit att stundtals få vikarie till verksamheten och möjliggöra tid för projektet. Det har funnits känslor av att vara på två platser då man hoppat från ena saken till det andra.

Framtida utmaningar är att samverkans forum ska bli av. Att det prioriteras av alla inblandade. Utmaning är även att det inte är tydligt vem som kallar till samverkan, vilka som deltar och hur ofta. Det framgår tydligt att behovet finns och vi hoppas att projektet bidrar till kommunens utveckling av ett nätverk och en ökad samverkan kring våra äldre.

Lise-Lotte Hållqvist Undersköterska, Maria Birkehorn, Silviasyster/Undersköterska,
Helen Pellonpää, Enhetschef